

Højesteret

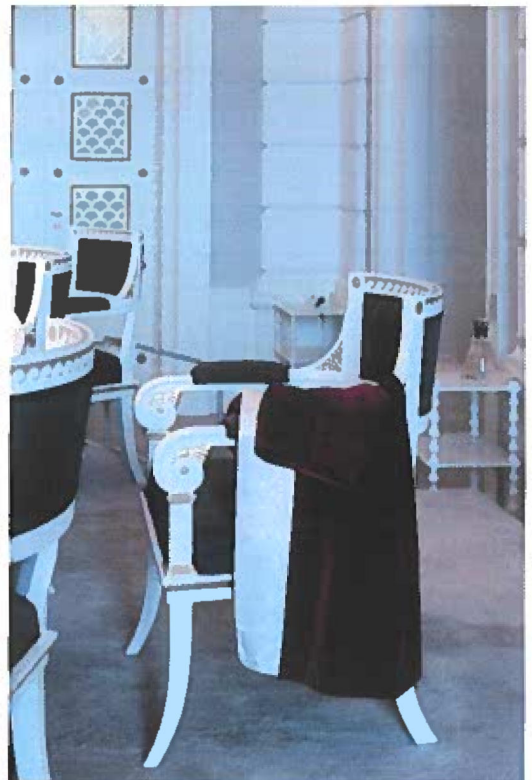
Embedsregnskab 2015

2016-10-21

Forord og indhold

2015 blev et år, hvor de sidste års arbejde med at nedbringe gennemløbstiden for de civile ankesager tydeligt har båret frugt. 2015 blev også året, hvor Højesteret som øverste retsinstans for Grønland for første gang besøgte landet og de grønlandske domstole. Dette og bl.a. udviklingen i sagsantal, ressourceanvendelse, fokusområder og forventninger til fremtiden uddybes i dette embedsregnskab.

Sagstilgang, sagsafvikling og sagsbeholdning for 2015 og udviklingen heri i forhold til 2013 og 2014	2
Sagsbehandlingsproces og -tider	5
Organisation og ressourceanvendelse	7
Højesterets indsatsområder i 2015	13
Højesterets forventninger til de kommende år..	14
Andre forhold.....	14

1. Tilgang, afvikling og beholdning

Indkomne og afsluttede sager i perioden 2013-2015

Sagstype	Indkomne sager			Afsluttede sager					
	2013	2014	2015	Dom, kendelse eller beslutning			Hævet eller bortfaldet		
				2013	2014	2015	2013	2014	2015
Civile anker	134	85	90	147	152	117	31	16	10
Straffeanker	14	14	27	15	12	17	0	0	1
Civile kærer	87	72	67	87	58	73	10	1	2
Straffekærer	25	31	22	17	26	27	2	0	2
Andragender	59	66	73	60	68	71	1	0	2
I alt				326	316	305	44	17	17
I alt indkomne	319	268	279						
I alt afsluttede							370	333	322

Beholdning af sager ultimo året i perioden 2013-2015

Sagstype	2013	2014	2015
Civile ankesager	207	124	88
Sager i alt	247	181	139

Med nedgangen i antallet af nye civile ankesager har sagsbeholdningen kunnet nedbringes til et niveau, hvor den samlede sagsbehandlingstid er acceptabel.

1.1. Civile ankesager

Fordelingen og antallet af indkomne civile ankesager i perioden 2013-2015

Sagstype	2013	2014	2015
2. instanssager fra landsretterne	65	34	34
Sø- og Handelsretten	30	11	10
3. instanssager	36	36	41
Den Særlige Klageret m.v.	3	4	5
I alt	134	85	90

Af de 10 ankesager, der blev indbragt fra Sø- og Handelsretten, gav Højesteret tilladelse til anke i 5 af sagerne, mens 4 blev afvist. Den sidste anmodning indkom så sent på året, at den ikke blev afgjort i 2015.

Domstolsreformen i 2007 havde bl.a. til formål at sikre, at Højesterets ressourcer anvendes på de centrale opgaver: At sikre retsenhed og afgøre sager, der rejser spørgsmål af generel betydning for retsanvendelsen og retsudviklingen eller i øvrigt er af væsentlig samfundsmæssig rækkevidde.

Det viste sig, at reformen ikke i tilstrækkelig grad sikrede dette. I februar 2014 blev adgangen til at indbringe civile ankesager for Højesteret derfor reguleret yderligere.

Ved en ændring af retsplejeloven blev der skabt hjemmel til, at landsretterne kan efterprøve en byrets afgørelse om at henvise en civil sag til behandling i landsretten i 1. instans.

Endvidere blev adgangen til at indbringe Sø- og Handelsrettens domme for Højesteret begrænset, idet anke til Højesteret nu kun kan ske med Højesterets tilladelse. Giver Højeste-

ret ikke tilladelse, kan sagen indbringes for landsretten.

Det fald i antallet af 2. instanssager fra landsretterne og ankesager fra Sø- og Handelsretten, som bl.a. denne lovændring medførte i 2014, er fastholdt i 2015. Antallet af civile anker, indbragt med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, steg i 2015 til 41 mod 36 de to foregående år. Antallet af 2. instanssager fra landsretterne var på niveau med 2014.

En oversigt over udfaldet af de civile ankesager, der blev afgjort i 2015, ses nedenfor. En sag kan i et vist omfang ændre karakter under anken, idet ændrede påstande, anbringender og beviser under visse betingelser kan tillades under anken.

Udfaldet af civile ankesager i 2015

2015	Østre Landsret	Vestre Landsret	Sø- og Han- delsretten	I alt
Stadfæstelse	37	18	12	67
Stadfæstelsesprocent	61%	69%	67%	64%
I henhold til grundene	0	0	2	2
I det væsentlige i henhold til grundene	10	4	5	19
Med ny begrundelse	27	14	5	46
Ændring	24	8	6	38
Omgørelsesprocent	39%	31%	33%	36%
I alt	61	26	18	105

Omgørelsesprocenten de to foregående år

	Østre Landsret	Vestre Lands- ret	Sø- og Han- delsretten	I alt
2013	25%	20%	45%	27%
2014	26%	32%	27%	27%

1.2. Straffeanker

Alle straffeanker er indbragt med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet. Procesbevilling kan gives, enten fordi sagen er af principiel karakter, eller fordi andre særlige grunde har talt for, at Højesteret skal behandle sagen. Antallet af indkomne straffeanker steg markant fra 14 i 2014 til 27 i 2015. Antallet af afgjorte sager steg fra 12 i 2014 til 17 i 2015. Af disse blev to skriftligt procederet.

1.3. Kæresager

Kæresager, der er indbragt med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, er ofte komplekse og tidkrævende sager, som i visse tilfælde skal behandles af fem eller flere dommere og procederes mundtligt eller voteres mundtligt, således at der må afsættes retsdage til behandling heraf. Kæresager, indbragt fra Den Særlige Klageret, skal alle behandles af minimum 5 dommere. Langt de fleste kæresager voteres på baggrund af parternes skriftlige indlæg og en skriftlig indstilling fra en dommerfuldmægtig i Højesteret.

1.4. Andragender

Andragender omfatter bl.a anmodninger om ekstraordinær genoptagelse og anke, jf. retsplejelovens § 399, udsættelse af fuldbyrdelsen af en straffedom, mens en ansøgning om 3. instansbevilling behandles, admittering af for sent indgivet anke eller kære eller anmodning om aktindsigt. Andragender kan også indeholde spørgsmål af principiel karakter. Andragender forberedes af dommerfuldmægtigene.

2. Sagsbehandlingsproces og -tider

Gennemløbstiden er den tid, der går, fra sagen modtages i Højesteret, til sagen afsluttes ved dom, kendelse, beslutning eller hæves. Gennemløbstiden indeholder således både den periode, hvor parterne forbereder sagen ved skriftveksling, indhentelse og fremlæggelse af nye beviser, herunder afhøring af parter og

vidner, og perioden, fra parterne har færdigforberedt sagen, til hovedforhandlingen kan foretages, og dom afsiges. Dom afsiges normalt en uge efter, at hovedforhandlingen er afsluttet. Parternes ønsker om ny bevisførelse for Højesteret har betydning for sagernes gennemløbstid.

I de sager, hvor der under forberedelsen bliver behov for at forelægge spørgsmål for andre institutioner, f.eks. Retslægerådet, Arbejds-skadestyrelsen eller EU-Domstolen, har retten og parterne ingen indflydelse på den del af forberedelsestiden, der går ved forelæggelsen. Anderledes forholder det sig ved anden bevisførelse, idet den del af gennemløbstiden, der går til afhøring af parter og vidner, i et ikke ubetydeligt omfang beror på parternes advokater. Det samme gælder den del af gennemløbstiden, der vedrører skriftveksling om materielle og processuelle spørgsmål.

Gennemløbstid i dage i perioden 2013-2015

	2013	2014	2015
CIVILE ANKESAGER			
Afsluttet ved dom efter			
mundtlig hovedforhandling	664*	611*	516*
skriftlig procedure	375	311	322
Alle civile ankesager	618	545	447
STRAFFEANKER			
med hovedforhandling	102	115	146
Alle straffeanker	97	115	136
KÆRESAGER/ANDRAGENDER			
Civile kæresager	115	84	121
Straffekæresager	99	81	137
Andragender	55	48	42
Alle kæremål og andragender	93	68	91

*Vedrører alene sager, der ikke har været forelagt for EU-Domstolen. I 2015 blev der ikke afsluttet sager, der havde været forelagt for EU-Domstolen.

2.1. Civile anker

Behandlingen af de civile anker tilrettelægges under et telefonisk retsmøde umiddelbart efter fremsendelse af svarskrift med henblik på at fastlægge den videre forberedelse og berammelsen.

Højesteret har som mål at nedbringe gennemløbstiden for civile ankesager til et år. Som det ses af tabellen, er der de seneste år sket en jævn udvikling i retning mod at nå dette mål. For 2015 var den gennemsnitlige gennemløbstid for civile ankesager nedbragt til 447

dage, hvilket er en nedbringelse med mere end 3 måneder i forhold til 2014.

De civile ankesager, der i 2015 er afsluttet ved dom efter skriftlig procedure, har bidraget til at nedbringe den gennemsnitlige gennemløbstid, idet gennemløbstiden for disse i 2015 var 322 dage, mens gennemløbstidstiden for de mundtligt forhandlede sager var 516 dage. Antallet af ankesager, der afgøres efter skriftlig procedure, varierer, men lå i 2015 relativt lavere end i 2014.

Antallet af skriftlige civile ankesager i perioden 2013-2015

Skriftlige civile ankesager	2013	2014	2015
Udgået til skriftlig behandling	27	33	13
Afsagte domme	18	25	16
heraf mundtligt voterede	14	21	13

I det omfang der aflyses mundtlige hovedforhandlinger, voteres der på disse dage i sager, der er udtaget til skriftlig behandling. Antallet af bortfaldne hovedforhandlinger har retten normalt ingen indflydelse på, idet bortfald i det væsentlige skyldes, at sagerne bliver hævet. Antallet af bortfaldne sager får således også betydning for gennemløbstiden for de skriftligt forhandlede ankesager. Skriftligt behandlede sager voteres tillige på de dage, som er reserveret til straffesager eller andre hastende sager, men hvor reservationen til sådanne sager ikke kan udnyttes. Der afsættes ikke særli-

ge retsdage til de skriftligt procederede sager, som bliver afgjort efter skriftlig votering, idet sådanne sager cirkulerer mellem de deltagende dommere.

Hastende civile ankesager bliver berammet på reserverede retsdage i kalenderen og har derfor en væsentlig kortere gennemløbstid. Ud over de sjældnere familieretlige sager kan der f.eks. være behov for en hurtig behandling af sagstyper, hvor der i by- og landsretter ligger et stort antal sager af samme karakter, der afventer Højesterets stillingtagen, eller fordi

der er behov for afklaring på et område af væsentlig samfundsmæssig rækkevidde.

2.2. Straffeanker

En egentlig forberedelse af straffeanker med skriftveksling og bevisoptagelse er sjældent forekommende. Hovedforhandling i straffeanker berammes umiddelbart efter, at rigsadvokatens ankemeddelelse er modtaget i forkyndt stand. Berammelsen sker til en af de dage, der i forvejen er reserveret til straffesager, således at straffesager kan behandles inden for en rimelig tid og uafhængigt af berammelsen af de civile sager. Straffeanker kan afgøres på skriftligt grundlag, når parterne nedlægger samstemmende påstande. Højesterets mål om at nedbringe gennemløbstiden for straffeanker til 3 måneder er endnu ikke nået.

2.3. Kæresager og andragender

I 2015 steg den gennemsnitlige gennemløbstid for både kæresager og andragender, og Højesterets mål om, at den gennemsnitlige gennemløbstid for kæresager og andragender ikke må overstige 90 dage, blev kun opfyldt for så vidt angår andragender.

3. Organisation og ressourceanvendelse

Højesteret har som den sidste retsinstans en særlig rolle i samfundet, og Højesterets arbejdsform adskiller sig derfor væsentligt fra de øvrige domstoles. Sagsbehandlingsprocessen er beskrevet ovenfor under de enkelte sagstyper.

3.1. Højesterets retssager

Højesterets Ankeudvalg forestår forberedelsen af alle sagstyper. Dog er det Højesteret, med en særlig dommersammensætning, der tager

stilling til en anmodning om tilladelse til anke af en dom fra Sø- og Handelsretten. Ankeudvalget består af 3 dommere, der tager stilling til tvister under forberedelsen om eksempelvis fremsættelse af nye påstande og anbringender, om indhentelse af supplerende oplysninger, herunder afhøring af vidner eller udmelding af syn og skøn, forelæggelse for EU-Domstolen eller Retslægerådet og lignende.

Afgørelse træffes på grundlag af parternes skriftlige indlæg og en dommerfuldmægtigs skriftlige gennemgang af sagen og tvistepunkterne. Såfremt der tillades afhøring af parter eller vidner, foretages disse af den byret, hvor parterne eller vidnerne har hjemting, af Sø- og Handelsretten, hvis sagen er behandlet af denne ret i 1. instans, eller i Højesteret af en dommerfuldmægtig.

Under det under punkt 2.1. nævnte telefoniske retsmøde drøftes sagens forberedelse og hovedforhandlingens varighed samt spørgsmålet om, hvorvidt sagen er egnet til skriftlig behandling. Herved sikres det, at der afsættes

den nødvendige tid til hovedforhandlingen, men heller ikke mere. Som udgangspunkt afsættes der 1 dag pr. sag til hovedforhandling. Ankeudvalgsformanden kan – også mod advokaternes indstilling – beslutte, at en sag skal behandles skriftligt. For at sikre en hensigtsmæssig udnyttelse af den tid, der afsættes til hovedforhandlingen, anmodes advokaterne endvidere om inden hovedforhandlingen at udarbejde en tidsplan herfor.

To dommerfuldmægtige indgår som referendarer i et tæt samarbejde med de to ældste førstvoterende dommere om den sag, dommeren forbereder. Bistanden kan blandt andet bestå i undersøgelse af særlige spørgsmål, drøftelser af sagen og udarbejdelse af domsudkast. Ordningen er også en meget værdifuld del af dommerfuldmægtigenes uddannelse i Højesteret, og der arbejdes med at udvide ordningen til, at hver af de fire førstvoterende har tilknyttet en referendar.

I 2015 blev der gennemført 15 bevisoptagelser i Højesteret i form af afhøringer af parter og vidner eller afhjæmning af skøns mænd under retsmøder, der ledes af en dommerfuldmægtig.

I de mundtlige hovedforhandlinger medvirker mindst 5 dommere. I særligt principielle sager og andre sager af særlig vigtighed kan retten bestemme, at der skal medvirke flere dommere. Forud for hovedforhandlingen har dommerne gennemgået sagen, den af parterne udfærdigede ekstrakt, parternes sammenfattende processkrifter samt parternes materialesamlinger, hvis omfang varierer, men sædvanligvis er meget omfattende. Dette forberedelsesarbejde er meget tidkrævende. Dommerne voterer straks efter hovedforhandlingens afslutning.

Antallet af medvirkende dommere i de skriftligt behandlede ankesager er som for de mundtligt behandlede. Dommernes forberedelse i disse sager svarer til forberedelsen i de mundtligt behandlede sager.

I de mundtligt forhandlede og de skriftligt behandlede, men mundtligt voterede ankesager overværes dommernes votering af en dommerfuldmægtig, der udarbejder referat af voteringerne, som indsættes i voteringsprotokoller. Dette arbejde tager ofte en dag, hvortil kommer overværelsen af voteringen.

I straffeankesager kan Højesteret tage stilling til fortolkning af de straffebestemmelser, som påstås overtrådt, straffens udmåling, om der foreligger formelle fejl ved behandlingen i de tidligere instanser, og om det faktiske forhold, tiltalte er fundet skyldig i, med rette er henført under den lovbestemmelse, tiltalte er straffet efter. Højesteret kan derimod ikke tage stilling til, om beviserne er rigtigt bedømt.

Hovedforhandlingens varighed (sambehandlede sager tæller kun én gang)

	2013	2014	2015
Civile sager			
< 1 dag	10	23	22
1 dag	84	61	49
1½ dag	10	3	6
2 dage	9	6	7
2½ dage		1	2
3 dage			1
3½ dage		1	
4 dage	1		
Straffesager			
< 1 dage	7	4	9
1 dag	7	8	6
1½ dag			

Kæresager bliver som udgangspunkt behandlet skriftligt. Parterne indgiver således skriftlige indlæg. Sagerne forberedes af en dommerfuldmægtig, der udfærdiger referat og gennemgår forarbejder, litteratur og praksis samt udfærdiger udkast til afgørelse. Voteringen foregår normalt også skriftligt. I kæresager medvirker normalt 3 dommere.

Størstedelen af kæresagerne er indbragt med Procesbevillingsnævnets tilladelse og angår derfor principielle spørgsmål, hvilket i nogle sager kan nødvendiggøre deltagelse af 5 eller eventuelt 7 dommere. Tyngden af disse sager kan i vidt omfang sidestilles med de skriftligt behandlede civile ankesager. Det sker, at kæresager, evt. på Højesterets initiativ, forhandles mundtligt. På grund af sagernes karakter er

der behov for, at flere kæresager forhandles mundtligt.

Andragender behandles skriftligt med indstilling fra en dommerfuldmægtig. Medmindre det er åbenbart, at andragendet ikke skal imødekommes, vil modparten få mulighed for skriftligt at udtale sig, inden der træffes afgørelse. Andragender er den sagstype, der generelt kræver færrest af Højesterets ressourcer.

3.2. Andre opgaver

Ud over behandlingen af retssagerne varetager Højesteret en række andre opgaver. Særligt ressourcekrævende er de to sekretariatsfunktioner for henholdsvis Den Særlige Klageret og Bibeskæftigelsesnævnet, som i henhold til

retsplejelovens bestemmelser varetages af Højesterets administration.

Den Særlige Klageret behandler anmodninger om genoptagelse af straffesager, klager over dommere og andre domstolsjurister og kæresager vedrørende forsvarerudelukkelse. Endvidere behandler Klageretten sager om afskedigelse af dommere og om afskedigelse og uansøgt forflyttelse af andre domstolsjurister. Oplysninger om Den Særlige Klagerets organisering og statistik findes på Den Særlige Klagerets hjemmeside.

Bibeskæftelsesnævnet varetager tilladelses- og tilsynsopgaver i relation til dommers løn- nede, faste bibeskæftigelse. Nævnet kan således godkende, at et fast indtægtsgivende hverv kan bestrides af en dommer, og en sådan tilladelse er nødvendig, når det ikke ved lov er bestemt, at det skal bestrides af en dommer. Nævnet kan endvidere godkende, at hverv som medlem af et offentligt eller privat råd eller nævn må varetages af en dommer fra de overordnede retter, selv om det ikke ved lov er bestemt, at det skal varetages af en sådan dommer. Nævnet modtager endvidere årlige indberetninger fra alle dommere vedrørende deres bibeskæftigelse.

Nævnet offentliggør hvert år en redegørelse for sin virksomhed og en oversigt over dommers indtægtsgivende bibeskæftigelse. Redegørelserne findes på nævnets hjemmeside.

Endvidere varetager højesteretsdommerne andre offentlige opgaver af generel betydning

for retsplejen og domstolene. Formandsposten i en række råd og nævn bestrides af højesteretsdommere. Det gælder således blandt andet Procesbevillingsnævnet, Domstolsstyrelsens bestyrelse og Dommerudnævnelsesrådet.

Højesteret modtager hvert år besøg af dommere fra by- og landsretterne samt Sø- og Handelsretten. Sådanne studiebesøg varer mellem 2 og 5 dage og omfatter overværelse af hovedforhandlinger, votering og domsskrivning samt orientering om Højesterets arbejdsform.

Højesteret deltager i vidt omfang i internationalt samarbejde, herunder i møder på nordisk og europæisk plan. Som et led i dette arbejde udarbejdes ofte redegørelser på engelsk om nationale retsforhold eller besvares spørgeskemaer til brug for efterfølgende drøftelser i internationale fora. Dette arbejde er tidkrævende både for dommere og fuldmægtige.

Blandt de internationale møder i 2015, hvor repræsentanter for Højesteret har deltaget, ofte med forberedte indlæg, kan nævnes:

- Nordisk møde for højesteretspræsidenter, afholdt i Finland
- Nordisk administrationschefmøde, afholdt i Sverige
- Nordisk seminar for højesteretsdommere, afholdt i Sverige
- Seminar ved Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg
- Konference for de europæiske konstitutionsdomstole, afholdt i Georgien
- International juridisk konference, afholdt i Tyrkiet
- Konference for højesteretspræsidenter i EU, afholdt i Irland
- Norges Høyesteretts 200 års jubilæum

Dommere fra Højesteret har virket som dommere ved det nordiske processpil om menneskerettigheder, der i 2015 blev afholdt i København, ved Juridisk Diskussionsklubs processpil samt Djøf og Danske Advokaters processpil, der begge blev afholdt i København.

Højesteret har i 2015 modtaget en række besøg fra ind- og udland, hvor de besøgende orienteres om bl.a. Højesterets opgave, historie, stilling over for regering og Folketing, det daglige arbejde i retten og om domstolsreformens betydning for Højesteret. Som eksempler på sådanne besøg kan nævnes:

- Justitsministeren med ledsagere
- Den svenske ambassadør med ledsagere
- Præsidenten for Koreas Højesteret med ledsagere
- Departementschefen for det britiske justitsministerium og den engelske ambassadør
- Delegation fra Letland
- Delegation fra Ugandas Højesteret
- Delegation fra Nepals Højesteret

Højesteret har endvidere modtaget besøg fra en række byretter, og uddannelsesinstitutioner, bl.a. Løgmansskrivstovan ved Færøerne, Retten i Grønland, Direktoratet for Kriminalforsorgen og ELSA (European Law Students' Association) samt virksomheder, administrative myndigheder og ministerier.

Alle Højesterets medarbejdere besøgte i maj måned Hovrätten over Skåne og Blekinge. Der var under besøget særligt fokus på digitalisering og sikkerhed.

Endvidere havde Højesteret åbent hus på Kulturturnatten 2015, hvor mere end 1.300 gæster besøgte Højesteret.

I 2015 var Højesteret for første gang i rettens historie på besøg i Grønland. Højesteret ønskede at orientere sig om arbejdet ved de grønlandske domstole, de andre retsmyndigheder og om samfundet i øvrigt.

17 højesteretsdommere deltog i besøget, som bl.a. omfattede møder med Grønlands Landsret, Retten i Grønland og Nuuk Kredsret.

Endvidere besøgte Højesteret Landstingets Ombudsmand, Landstingets formand, Rigsombudsmanden, Landsstyret, politimesteren, Arktisk Kommando, Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet samt Royal Greenland.

Højesteret i møde med Grønlands justitsminister

I forbindelse med besøget var Højesteret vært ved et foredrag om Højesteret for jurister hos Rigsombudsmanden, politiet, Landstingets Ombudsmand, advokater og justitsområdet. Omkring 70 personer mødte op til foredraget.

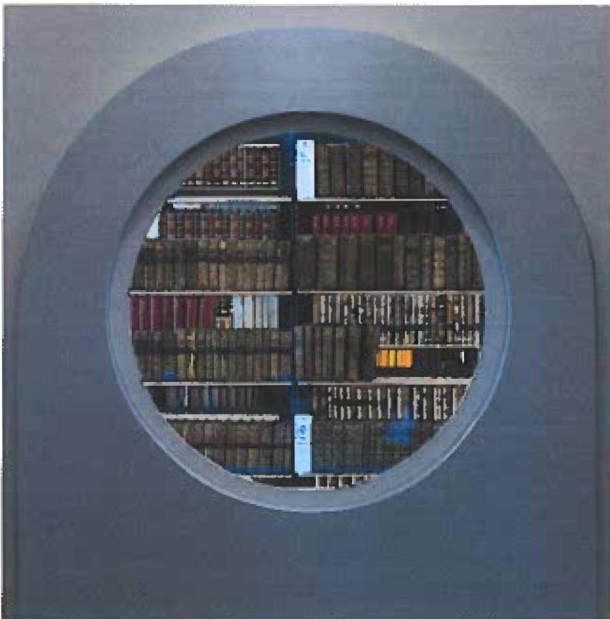

Højesteret på vej til møde med Rigsombudsmanden

3.3. Informationsvirksomhed

Alle medarbejdergrupper deltager i Højesterets informationsvirksomhed, som omfatter rundvisninger, foredrag, Kultur natten og arbejdet med Højesterets hjemmeside.

Der udarbejdes referater af de fleste af Højesterets domme og kendelser til publicering på Højesterets hjemmeside. Disse referater publiceres straks efter afsigelse sammen med Højesterets afgørelse og underinstansernes afgørelser i domssager. Referaterne indgår endvidere i Højesterets domsdatabase, der findes på hjemmesiden. Der er i nogle af sagerne behov for anonymisering. Både udarbejdelse af referater og anonymisering involverer alle medarbejdergrupper.

3.4. Medarbejdere

Højesterets samlede forbrug af årsværk (eksklusiv barsels- og forældreorlov og andet længerevarende fravær) var i 2015 på ca. 46. Højesteretsdommerne står for de 19. De resterende årsværk er fordelt med 1 administrationschef, ca. 12 dommerfuldmægtige, 8 kontor-

funktionærer og 6,5 øvrigt personale (vagtmedstre, bibliotekar, IT-medarbejder, køkkenmedhjælper og studenter).

Som det fremgår af oplysningerne om sagsantal og Højesterets arbejdsform, anvendes langt størstedelen af dommerressourcerne på civile ankesager. For dommerfuldmægtigenes vedkommende anvendes størstedelen af ressourcerne på kæresager, tvister under forberedelsen og voteringer. De 3-4 dommerfuldmægtige, der tillige behandler sager i Den Særlige Klageret og Bibeskæftigelsesnævnet, anvender mere end en tredjedel af tiden på disse opgaver, mens referendarerne næsten fuldt ud anvender deres ressourcer på civile ankesager. Det administrative personale anvender i sagens natur ressourcer på administrative opgaver, men i højere grad på støttefunktion til dommernes arbejde med de civile ankesager og kæresagerne.

Da hvervet som formand for Procesbevillingsnævnet er en fuldtidsstilling, indgår der et dommerårsværk mindre i Højesterets arbejdsfordeling end angivet ovenfor.

4. Indsatsområder

Domstolsstyrelsens bestyrelse udmeldte for 2015 særlige fokusområder. Særligt relevant for Højesteret var "Styrkelse af it-organisering og -kompetencer ved retterne" samt "Sikkerhed".

Højesteret deltager i første fase af "Den digitale retsproces", der vedrører civile sager. Administrationschefen har deltaget i de projekter, som Domstolsstyrelsen har iværksat i den anledning. Særligt kontorlederen og IT-medarbejderen, men også de berørte kontor-

funktionærer inddrages i takt med, at processen med etablering af den digitale domstolsportal og sagsbehandlingssystemet skrider frem.

Et eksternt konsulentfirma har foretaget en analyse af it-organiseringen ved retterne med henblik på herefter at udvikle og gennemføre intern kompetenceudvikling ved retterne med udgangspunkt i it-organiseringen. I undersøgelsen blev Højesterets it-organisation vurderet til at ligge i den øverste og bedste del af skalaen for, hvordan en organisations modenhed vurderes.

Der er i 2015 endvidere arbejdet med vurderinger af uddannelsesforløb til forberedelse af den digitale retsproces. Uddannelsesforløbet skal lægges umiddelbart i forbindelse med udrolning af "Den digitale retsproces".

I samarbejde med Domstolsstyrelsen er der arbejdet på at finde en tilfredsstillende løsning for etablering af Video3 i 2. afdelings retssal. Projektet er forsinket på grund af de særlige udfordringer, som hensynet til bevarelse af den arkitektoniske æstetik i retssalen nødvendiggør, men et færdigt projekt forventes i starten af 2016.

Der er i 2015 etableret en skærm ved hovedindgangen til digital visning af retslisterne.

Sikkerhedsvurderinger er et permanent fokusområde. Højesteret har deltaget i den arbejdsgruppe, der har udarbejdet en fælles beredskabsplan for domstolene, og er repræsenteret i flere sikkerhedsfora.

Sidste fase af istandsættelse af 1. afdelings retssal indeholder bl.a. et projekt med etablering af optagefunktioner i 1. afdelings retssal, der både kan streame og transmittere fra retssalen, og som samtidig fungerer som overvågning. Der er i 2015 arbejdet på udformning af et projekt i retssalen, der også vil give mulighed for overvågning.

5. Forventninger til de kommende år

Det er Højesterets forventning, at den gennemsnitlige gennemløbstid for de civile anker kan nedbringes yderligere. Prognosen på grundlag af sidste halvår af 2015 støtter dette. Der skal desuden fortsat arbejdes på at nedbringe gennemløbstiden for straffeanker og kæresager til under 90 dage.

6. Andre forhold

Der har ikke i 2015 været ændringer i dommerbesætningen i Højesteret.

Også i 2015 blev der gennemført nogle vedligeholdelsesmæssige istandsættelser af lokaler og yderligere sikkerhedsforanstaltninger. Desværre var der ikke ressourcer til at afslutte et projektet om tidssvarende løsninger for teknik og digitalisering i 1. afdelings retssal, herunder bl.a. mulighed for etablering af en streamingtjeneste til brug ved domsafsigelse og som sikkerhedsmæssigt tiltag.